

**Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»**

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК

Ганна ЛІХОНОСОВА

«31» серпня 2023 р.

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АТМОСФЕРООХОРОННОГО ПРАВА
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво, 03 Гуманітарні науки, 05 Соціальні та поведінкові науки, 08 Право

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, 035 Філологія, 053 Психологія, 081 Право

Освітня програма: Документознавство та інформаційна діяльність, Прикладна лінгвістика, Психологічне консультування та психотерапія, Право

Рівень вищої освіти: *другий (магістерський)*

Форма навчання: денна / заочна

Силабус введено в дію з 01.09.2023 року

Харків – 2023 р.

Розробник:

кандидат юридичних наук, доцент

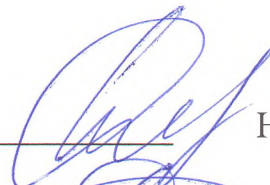
 О.О. Савчук

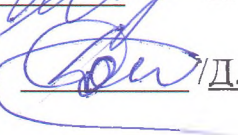
Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри права

Протокол засідання кафедри № 1 від 28.08.2023 р.

В. о. завідувачки кафедри:

професор кафедри закладу вищої освіти,
доктор юридичних наук, професор

 Н.С.Філіпенко

Погоджено з представником здобувачів освіти. /Д.Є. Донець/

1. Загальна інформація про викладача

Савчук Олена Олександрівна

Кандидат юридичних наук, доцент,

З 2020 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- Екологічне право
- Правові засади раціонального природокористування на об'єктах критичної інфраструктури та повітряного транспорту
- Актуальні питання регулювання інноваційних відносин
- Транспортне право
- Транспортна система

Напрями наукових досліджень: становлять проблеми екологічного права, земельного права, природоресурсного права; конституційне право, господарське право; митне

право.

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти – *денна*

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1 семестр

Обсяг дисципліни: 4 кредита ЄКТС / 120 годин, у тому числі аудиторних – 48 год. (лекції – 24 год, семінарські / практичні заняття – 24 год.), самостійної роботи здобувачів – 72 год.

Форма здобуття освіти – *заочна*

Обсяг дисципліни: 4 кредита ЄКТС/120 годин, у тому числі аудиторних – 12 год. (лекції – 6 год, семінарські / практичні заняття – 6 год.), самостійної роботи здобувачів – 108 год.

Дисципліна *вибіркова*

Види навчальної діяльності – *лекції, семінарські заняття*

Види контролю – *модульний контроль, залік*

Мова викладання – *українська*

Пререквізити – *екологічне право*

Кореквізити – *земельне право, природоресурсне право*

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

Підготовка професіоналів, які мають високу правову свідомість та правову культуру, володіють необхідними професійними знаннями та практичними навичками в галузі атмосфероохоронного права; приймати

обґрунтовані та основані на діючому законодавстві рішення в рамках своєї майбутньої компетенції.

Завдання:

-дати студентам ґрунтовні знання з атмосфероохоронного права з урахуванням особливостей правового регулювання атмосфероохоронних правовідносин у сучасних умовах;

- сформувані у студентів уміння на практиці застосовувати здобуті знання з атмосфероохоронного права;

- сформувані навички самостійної роботи, що уможливить безперервно поглиблювати, поповнювати й оновлювати знання в галузі атмосфероохоронного законодавства;

- сприяти формуванню правничого світогляду, правосвідомості, правової культури та правничого мислення

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права у тому числі системного вирішення проблем забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Загальні компетентності (ЗК).

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК).

Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності під час юридичного супроводження діяльності забезпечення суб'єктів підприємництва, об'єктів авіаційно-космічної інфраструктури та повітряного транспорту.

Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію щодо системного вирішення проблем забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності під час забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на і суспільні відносини у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Очікувані результати навчання:

Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання щодо забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на суспільні відносини у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності щодо забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль I. Загальна частина

Тема 1. Історико-правові засади розвитку законодавства щодо охорони атмосферного повітря

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Форма здобуття освіти – *заочна*

Обсяг аудиторного навантаження - *2 год.:*

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Генеza розвитку законодавства щодо охорони атмосферного повітря. Етапи розвитку та становлення законодавства щодо охорони атмосферного повітря.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 2. Атмосферне повітря як об'єкт правової охорони

Форма здобуття освіти – *денна*

Обсяг аудиторного навантаження - *4 год.:*

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Форма здобуття освіти – *заочна*

Обсяг аудиторного навантаження - *0 год.*

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Правові вимоги регулювання охорони атмосферного повітря. правові засади регулювання охорони атмосферного повітря.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 4. Система правових заходів щодо охорони атмосферного повітря

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 2 год.:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Система і зміст правових заходів щодо охорони атмосферного повітря. Обов'язки підприємств, установ, організацій та громадян – суб'єктів підприємницької діяльності щодо охорони атмосферного повітря. Регулювання викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарних джерел. Обмеження, тимчасова заборона (зупинення) або припинення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря і впливу фізичних та біологічних факторів на його стан. Регулювання рівнів впливу фізичних та біологічних факторів на стан атмосферного повітря. Регулювання викидів забруднюючих речовин і впливу фізичних та біологічних факторів на стан атмосферного повітря у разі відсутності

нормативів. Заходи щодо охорони атмосферного повітря у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 5. Правова охорона атмосферного повітря

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год.:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Поняття та загальна характеристика правової охорони атмосферного повітря.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 6. Нормування у галузі охорони атмосферного повітря

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 2 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання нормування в галузі охорони атмосферного повітря. Нормативи в галузі охорони атмосферного повітря. Нормативи екологічної безпеки атмосферного повітря. Нормативи гранично допустимих викидів забруднюючих речовин стаціонарних джерел. Нормативи гранично допустимого впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел. Нормативи вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах та впливу фізичних факторів пересувних джерел.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 7. Регулювання діяльності, що впливає на погоду і клімат

Форма здобуття освіти – денна

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Форма здобуття освіти – *заочна*

Обсяг аудиторного навантаження - 2 год.:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Правові визначення категорій погода, клімат. Правове регулювання діяльності, що впливає на погоду і клімат. Напрямки правового регулювання діяльності, що впливає на погоду і клімат.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Змістовий модуль II. Особлива частина

Тема 8. Контроль у галузі атмосферного повітря

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Форма здобуття освіти – *заочна*

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год.:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі

Контроль у галузі охорони атмосферного повітря. Державний контроль у галузі охорони атмосферного повітря. Виробничий контроль за охороною атмосферного повітря. Громадський контроль у галузі охорони атмосферного повітря.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 9. Державний облік та моніторинг у галузі охорони атмосферного повітря

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження -02 год.:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.*Лекція 2 год, семінарське заняття 0 год., самостійна робота 7 год*

Державний облік у галузі охорони атмосферного повітря. Моніторинг у галузі охорони атмосферного повітря.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 10. Дотримання вимог щодо охорони атмосферного повітря під час проектування, будівництва та реконструкції підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на стан атмосферного повітря.

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Форма здобуття освіти – заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 2 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі

Умови проектування, будівництва та реконструкції підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на стан атмосферного повітря. Санітарно-захисні зони. Оцінка впливу на довкілля та державна санітарно-гігієнічна експертиза. Дотримання вимог щодо охорони атмосферного повітря під час впровадження відкриттів, винаходів, корисних моделей, промислових зразків, раціоналізаторських пропозицій, застосування нової техніки, імпортного устаткування, технологій і систем.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 11. Міжнародно-правова охорона щодо атмосферного повітря

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Форма здобуття освіти – *заочна*

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год.:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі

Участь України у міжнародному співробітництві в галузі охорони атмосферного повітря. Міжнародні договори щодо міжнародного співробітництва в галузі охорони атмосферного повітря.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 12. Особливості юридичної відповідальності за порушення законодавства у сфері охорони атмосферного повітря

Тема 11. Міжнародно-правова охорона щодо атмосферного повітря

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 6 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Форма здобуття освіти – *заочна*

Обсяг аудиторного навантаження - 0 год.:

Лекція 0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 9 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі *Лекція 2 год, семінарське заняття 2 год., самостійна робота 4 год*

Відповідальність за порушення законодавства в галузі охорони атмосферного повітря. Відшкодування шкоди, завданої порушенням законодавства про охорону атмосферного повітря. Цивільна, кримінальна, адміністративна на дисциплінарна відповідальність за порушення законодавства у сфері охорони атмосферного повітря.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Модульний контроль.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено

6. Методи навчання

Лекції, семінарські заняття, практична робота

7. Методи контролю

Модульний контроль, іспит

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...1	5	0...5
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...4	4	0...16
Модульний контроль	0...10	1	0...10
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...1	11	0...11
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...4	8	0...32
Модульний контроль	0...26	1	0...26
Усього за семестр			0...100

Білет для заліку складається з 2 теоретичних питань, і 1 практичного завдання (30 б + 30 б + 40 б) = 100 балів...

Під час складання семестрового заліку здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);

- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);

- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);

- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);

- написання реферату /презентації, доповіді (5 балів) з обов'язковою перевіркою на антиплагіат через систему Unicheck (оригінальність тексту не менше 80 %);

- участь у не менше заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);

- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Семестровий контроль (іспит/залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту/заліку. Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних питань (60 балів) і одного практичного (40 балів)

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

10. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій
2. Навчально-методичні забезпечення дисципліни (НМКД);
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4185>

11. Рекомендована література

Базова

1. Про охорону атмосферного повітря: Закон України від 16.10.1992 № 2707-ХІІ. Відомості Верховної Ради України офіційне видання від 15.12.1992. 1992 р., № 50, стаття 678.
2. Н. Р. Малишева . Атмосфероохоронне право // Енциклопедія Сучасної України: електронна версія [веб-сайт] / гол. редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=44602 (дата звернення: 31.08.2021)
3. Екологічне право: [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / за ред. А.П. Гетьмана. – Х.: Право, 2019. – 552 с.
4. Екологічне право України : навч. посіб. / за ред. І. І. Каракаша, Т. Є. Харитоновой, А. І. Черемнової. Вид. 1-ше. Одеса : Гельветика, 2018. 408 с.
5. Актуальні проблеми правового регулювання аграрних, земельних, екологічних та природоресурсних відносин в Україні : колект. Монографія. відп. ред.: Т. Є. Харитонova, І. І. Каракаш. Одеса : Гельветика, 2018. 722 с.

Допоміжна

1. Бредіхіна В. Л. Конституційні засади права громадян на безпечне навколишнє природне середовище / В. Л. Бредіхіна. – Х. : Вид. СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2008. – 168 с.
2. Механізми та правові норми участі громадськості в процесі прийняття рішень та доступу до правосуддя з питань, що стосуються довкілля / За ред. С. В. Разметаєва. – Х.: ВПЦ «Контраст», 2011. – 168 с.
3. Савчук О. О. Процедурні правовідносини у лісовому законодавстві України : Монографія / О. О. Савчук; під заг. ред. проф. А. П. Гетьмана. – Харків, Видавництво “Фінарт”, 2016. – 242 с.
4. Соколова А. К. Флористичне право України: проблеми формування та розвитку : монографія / А. К. Соколова. – Х. : Право, 2009. – 288 с.
5. Кобецька Н. Р. Дозвільне і договірне регулювання використання природних ресурсів в Україні: питання теорії та практики : монографія / Н. Р. Кобецька. – Івано- Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2016. – 271 с.
6. Каракаш І.І. Право власності на природні об’єкти та їх ресурси в Україні: монографія. – Одеса; Юридична література, 2017. – 438 с.

7. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки України: теоретичні аспекти: монографія / за заг. ред. В.М.Єрмоленка. – К.: НУБіП України, 2017. – 589 с.
8. Носік В. В. Право власності на землю Українського народу. Монографія. – К.: Юрінком Інтер – 2006. – 554 с.
9. Тагієв С. Р. Охорона довкілля в Україні (обов'язки фізичних осіб) : Монографія // За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., академіка АПрН України Н. Р. Малишевої – К.: ВД “Дакор”, 2014. – 192 с.
10. Туліна Е. Є. Правові засади використання рослинного світу : Монографія / Е. Є. Туліна. – Харків : Право, 2017. – 216 с.
11. Шуміло О. М. Екологічний правопорядок: інституційні складові: Монографія. – Х., ХНУВС, 2010. – 292 с.
12. Шеховцов В. В. Правове регулювання права приватної власності на об'єкти тваринного світу в Україні / За наук. ред. А. П. Гетьмана: монографія – Х.: Вид-во ФІНН – 2010 – 210 с.
13. Черкашина М. К. Юридичні гарантії права природокористування: моногр. / М. К. Черкашина; за ред. Гетьмана А. П. – Х.: ФІНН, 2010. – 176 с.
14. Комарницький В. М. Організаційно-правові питання спеціального природокористування: Монографія. – Луганськ : ЛДУВС, 2010. – 192 с.
15. Комарницький В. М. Право спеціального природокористування: Монографія. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. – 424 с.
16. Григор'єва Т. В. Правові засади використання, охорони та відтворення водних живих ресурсів: Монографія / Т. В. Григор'єва. – Х.: Право, 2011. – 176 с.
17. Юрескул В.О. Правове регулювання поведінки з побутовими відходами в Україні : Монографія / В. О. Юрескул ; Нац. ун-т «Одес.юрид.акад.». – Одеса : Фенікс, 2012. – 273 с.

12. Інформаційні ресурси

1. www.rada.gov.ua - офіційний сайт Верховної Ради України.
2. www.kmu.gov.ua - офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. <https://www.dcz.gov.ua/>. - офіційний сайт Державної служби зайнятості
4. <https://www.msp.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства соціальної політики України
5. <http://www.president.gov.ua/>. - Президент України: офіційне інтернет-представництво.
6. www.library.ukma.kiev.ua - електронний каталог наукової бібліотеки НаУКМА.